

Kainuun metsäbio- ja biokiertotalouden investointien edistäminen - KAMBIO - hanke

Mhall 07.11.2022 § 185
361/04.03.00/2022

Kainuun kriittisiksi menestystekijöiksi on Kainuu 2040 maakuntasuunnitelmassa nostettu onnistuminen vihreässä ja oikeudemukaisessa siirtymässä sekä siihen liittyvien elinkeinomahdollisuuksien optimointi. Biotalous käyttää uusiutuvia luonnonvaroja ravinnon, tuotteiden, energian ja palveluiden tuottamiseen ja korvaa niillä uusitumattomien luonnonvarojen käyttöä. Kainuussa biotalouden ja sen tuotannon sivuvirtojen ja eloperäisten jätteiden jalostamiseen perustuvan biokiertotalouden kehittäminen on keskeinen osa talouden ja yhteiskunnan vihreää siirtymää fossiilitaloudesta vähähiiliseen kiertotalouteen.

Biotalous on nimetty maakuntaohjelmassa 2022 - 2025 yhdeksi Kainuun kärkielinkeinoksi. Metsäbiotaloudessa on tunnistettu biotalouden osa-alueista suurimmat kasvun mahdollisuudet. Maakuntaohjelman tavoitteena on, että Kainuuseen saadaan uusia kasvuyrityksiä ja yritysinvestointeja, Kainuun yritykset hyödyntävät vihreän siirtymän mahdollisuudet sekä Kainuu kasvattaa painoarvoaan uusituvan energian tuottajana ja myös pysyy valtakunnallisesti merkittävänä hiilinieluna. Kiertotalous biotaloudessa (vesiviisas biokiertotalous) on yksi Kainuun älykkään erikoistumisen strategian 2021 - 2027 innovaatioiden kehittämisen kärki.

Hanke toteuttaa maakuntaohjelman ja älykkään erikoistumisen strategian lisäksi Kainuun Investointistrategiaa 2022-2025. Investointien edistäminen oli yksi Kainuun ja valtioneuvoston vuoden 2022 aluekehittämisen (alke) keskustelujen teemoista. KAMBIO-hanke on yksi Kainuun ja valtioneuvoston alke-keskusteluissa sovitun yhteistyöasiakirjan toimenpide.

Hankkeen tavoitteet ovat seuraavat:

- 1) Tilannekuva Kainuun metsäbiotalouden toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista strategisten investointien toteutettavuuteen ja kohdentamiseen.
- 2) Kokonaiskuva metsäbiotalouden tutkimusinfrastruktuurin ja innovaatioiden investointitarpeista.
- 3) Strategisten metsäbiotalouden teollisten investointien toteutumisen edistäminen erityisesti seuraavissa kohteissa: Kaicell Fibers, Renforsin ranta (Kajaani) ja Woodpolis-alue (Kuhmo). Tätä tavoitetta toteuttavasta työpaketista vastaa Oulun yliopiston Kajaanin yliopistokeskus
- 4) Selvittää mallisimulointeihin perustuen Kainuun metsien ja puunkäytön hiilitase 50 vuoden ajanjaksolle. Tätä tavoitetta toteuttavasta työpaketista vastaa Itä-Suomen yliopisto.
- 5) Selvittää konkreettisimmat mahdollisuudet saada liikennekäyttöön soveltuvan biokaasu tankkauspisteen saaminen

Kainuuseen ja edistää sen toteutumista. Laaditaan kaksi tai kolme skenaariota Kainuun jätevesilietteiden ja yhdyskuntabiojätteiden käsittelystä biokaasun tuotannossa Kainuun maakunnan alueella 2026 lähtien sekä tarvittavien biokaasuinvestointien toteutus suunnitelma. Tätä tavoitetta toteuttavasta työpaketista vastaa Kajaanin ammattikorkeakoulu.

Kainuun liiton johdolla valmistellaan myös vuonna 2023 kansallisen biotalousstrategian Kainuun toteutus suunnitelma, jonka toimenpiteissä hankkeen tuloksia hyödynnetään. Hankkeen tulokset ja toimenpidesuosituksien ja -suunnitelmat otetaan käsittelyyn Kainuun ja valtioneuvoston aluekehittämisen keskusteluissa 2024. Lisäksi mukana olevat tutkimuslaitokset hyödyntävät tuloksia omissa organisaatioissa. Tuloksia hyödynnetään myös uusien TKI-hankkeiden suunnittelussa ja toteuttamisessa kansallisissa ja KV-hankehakemuksissa.

Hankkeen tuloksena saadaan ajantasainen kuva Kainuun metsäbiotalouden, sen tutkimusinfrastruktuurin, mittaustekniikan ja ilmastokädenjäljen vaatimien investointien edellytyksistä sekä linjaukset vireillä olevien investointien strategisesta kohdentamisesta tilannekuvan edellyttämällä tavalla.

Hankkeen suunniteltu toteutusaika on 1.12.2022-31.12.2023 ja kokonaiskustannusarvio on 149 800 €, johon haetaan kansallista AKKE -rahoitusta 119 840 € (80,00 %). Lisäksi on hakijan rahoitusta 29 960 € (20,00 %).

Hankkeen hakijana on Oulun yliopiston Kajaanin yliopistokeskus ja osatoteuttajina Itä-Suomen yliopisto ja Kajaanin ammattikorkeakoulu. Hankkeen kustannukset muodostuvat palkkakustannuksista yhteensä 107 000 € ja välillisistä kustannuksista (flat rate 40 %) yhteensä 42 800 €.

Hanke on ollut Kainuun liiton hanketiimissä kirjallisessa menettelyssä ja hanketiimi puolsi hankkeen rahoittamista.

Lisätietoja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikkaalta puh. 040 5740 804 tai sähköpostitse etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus puoltaa hankkeen rahoittamista ja valtuuttaa maakuntajohtajan tekemään rahoituspäätöksen.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Maakuntahallituksen päätös

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esitteli hanketta.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Ote

Oili Paloniemi